

To co było m. najrozsze przyoblekło się w realny kształt

Przemówienie P. Jaroszewicza na uroczystościach w 30 rocznicę śmierci gen. Karola Świerczewskiego

SZANOWNI TOWARZYSZE I OBYWATELE!
ŻOŁNIERZE WOJSKA POLSKIEGO I FUNKCJONARIUSZE MILICJI OBYWATELSKIEJ!

DROGA MŁODZIEŻY!

Zgromadziłem się dzisiaj u stóp pomnika generała Karola Świerczewskiego, w miejscu, gdzie przed trzydziestą laty zdradziły kule faszystowskiej bandy UPA, przetrwały życie wielkiego Polaka, żołnierza, komunisty, nieugiętego bojownika o Polskę Ludową, o socjalizm, legendarnego „Generała Waltera”.

Jego postać symbolizuje nasze najlepsze postępowe i rewolucyjne tradycje, jest uosobieniem zarówno walk o narodową i społeczną, jak i międzynarodową sprawę, z głębokim uzasadnieniem historycznym mówimy o Karolu Świerczewskim jako o bohaterze trzech narodów: polskiego, radzieckiego i hiszpańskiego; jako o żołnierzu trzech wojen: w obronie wielkiej socjalistycznej Rewolucji Październikowej, w obronie republikańskiej Hiszpanii oraz w drugiej wojnie światowej.

Pragniemy dziś oddać hołd temu wielkiemu Polakowi i tym wszystkim, którzy w najtrudniejszych okresach naszych najnowszych dziejów walczyli o wolność i sprawiedliwość społeczną, o Polskę Ludową. Ogromny jest poczet bojowników, którzy padli w walce o Polskę, z których krwi odrodziła się ona i umacniała jako wolna, niepodległa i sprawiedliwa matka ludzi pracy.

Uroczystość dzisiejsza skłania do historycznej refleksji, tym więcej, że już od przeszło trzydziestu lat żyjemy w wolnej i Ludowej Polsce, w kraju budującym swoją siłę i swoją pomyślność.

Narodzinom nowej Polski towarzyszyły ogromne trudności i bolesne wydarzenia. Wielowiekowe zacofanie, niszczycielska, wywołana przez faszystów wojna, wyniszczenia okupacyjne, wszystko to sprawiło, że musielismy zaczynać od podstaw, podejmując zadania, które nie miały precedensu w naszych dziejach. Trzeba było w najcięższym trudzie odbudowywać kraj, przeprowadzać reformę rolną, przejąć przez klasę robotniczą i uruchomić zdeprawowane fabryki, rozwijać oświatę i kulturę, a jednocześnie rozwiązywać inne złożone problemy polityczne, społeczne i gospodarcze, łagodzić powojenne ludzkie nieszczęścia.

Poczynaniem władzy ludowej towarzyszyło powszechne poparcie mas pracujących oraz zrozumienie doniosłości dokonującego się wielkiego aktu sprawiedliwości społecznej — naszej polskiej rewolucji.

Zachodzące historyczne przeobrażenia wywoływały zagorzałą nienawiść reakcji w kraju i za granicą. Oprócz władzy ludowej i walka z tą władzą nosiły wielostronny charakter. Grupały różne wrocie obywateli demokratycznego siły wstępnictwa. Obok, a często wspólnie z rodzimym podziemiem zbrojnym na niektórych obszarach kraju organizowały się i działały także faszystowskie grupy zbrojne obcego pochodzenia. W szczególności w południowo-wschodniej Polsce operowały bandy faszystów ukraińskich.

Strzelano skrytobójczo do członków i działaczy Polskiej Partii Robotniczej oraz innych stronnictw demokratycznych, do żołnierzy polskich i radzieckich. Ginęli ludzie, którzy dzielili ziemię obszarniczą i uruchamiali przejęty przez robotników przemysł, którzy budowali i uruchamiali pierwsze szkoły, którzy organizowali władzę terenową, służbę bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ofiarami faszystowskiego i nacjonalistycznego okrucieństwa padali Polacy, cierpieli również ci Ukraińcy, którzy władzę ludową uznali za swoją i nie popierali band faszystowskich.

Reakcja jeszcze w czasie wojny podjęła próby paraliżowania mobilizacji do Ludowego Wojska Polskiego, nasilała

wyrażała swoją terrorystyczną i propagandową działalność w okresie referendum i wyborów do Sejmu Ustawodawczego w 1947 r.

Polska Partia Robotnicza i władza ludowa były zdecydowanie przeciwne rozlewowi krwi. Czyny wszystkie, aby zapobiec bratobójczym walkom, aby skonsolidować społeczeństwo w pokojowej pracy nad odbudową kraju. Burżuazja i obszarnictwo zmusiły nas jednak do podjęcia walki, narzuciły ją klasie robotniczej i pracującemu chłopstwu w imię egoistycznych klasowych celów.

Przeciwko siłom zbrojnego podziemia kierowanemu, niejednokrotnie prosto z frontu, jednostki Ludowego Wojska Polskiego. W walce z podziemiem wypełniały swe zadania oddziały Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojsk Ochrony Pogranicza, jednostki Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa. Z inicjatywy partii, w obronie władzy ludowej stanęli najlepsi przedstawiciele klasy robotniczej. PPR-owcy, radkani ludowcy, członkowie Związku Walki Młodych, oddziały Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej.

Do decydującej rozprawy doszło w 1947 roku. Lud pracujący miast i wsi pod przewodnictwem klasy robotniczej i jej kierowniczej siły — Polskiej Partii Robotniczej odniósł w niej zwycięstwo.

Cena tego zwycięstwa była wysoka. Wiele z naszych ojców i braci, siostr i matek, frontowych i partyzanckich towarzyszy broni padło w zmaganiach za wielką sprawę wolności i demokracji. Wiele tysięcy żołnierzy, milicjantów, funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa, działaczy społecznych poległo w walkach już w wolnej ojczyźnie. Zginęli, byśmy mogli żyć w spokoju.

SZANOWNI TOWARZYSZE I OBYWATELE!

Zwycięstwo władzy ludowej umożliwiło skierowanie Polski na drogę prężnego i wszechstronnego rozwoju. W tym wielkim procesie dziejowym spełniały się myśli, marzenia i trud serdeczny generała Waltera.

Miałem możność i zaszczyt poznać Go osobiście, jako współorganizatora naszych ludowych sił zbrojnych, jako frontowca, dowódcę i wychowawcę żołnierzy. Dwie znamienne cechy generała pozostały w mojej pamięci: odwaga i głęboka wiara w ostateczną zwycięstwo idei wolności, sprawiedliwości społecznej i postępu. Tej idei pozostał wierny do końca, zyskując sobie miejsce w panteonie naszej narodowej chwały. Wyraził to pięknie nasz wielki poeta Władysław Broniewski:

„Niech pomnikiem mu będzie armia,
i najwęższy komin przemysłowy,
Piszę niech podmieję metalowa tokarka
i fale płynące Wisłą”.

Takim żywym pomnikiem jest nasza armia — Ludowe Wojsko Polskie będące dumą naszego narodu i naszej partii.

Burliwy rozwój przemysłu, nauki, rolnictwa i kultury sprawił, że Polska Ludowa stała się tym, o czym marzyli i za co walczyli całe pokolenia rewolucjonistów, żołnierzy i patriotów.

W ciągu trzydziestolecia zrobiliśmy bardzo wiele. Możemy o tym mówić z dumą, bowiem jest to nasze wspólne dzieło, nasz wspólny nieprzemijający dorobek. Polska jest dziś krajem plasującym się w czołowie uprzemysłowionych państw świata. Ceną nas jako partnera na arenie międzynarodowej. Rosnie autorytet Polski w Europie i świecie.

Szczególnie szybki i wszechstronny rozwój przypada na ostatnie sześćdziesiąt lat. Kierownictwo partii, z sekretarzem jej Komitetu Centralnego towarzyszem Edwardem Gierkiem, zainicjowało nową strategię działania — strategię dynamicznego rozwoju Polski, szybkiego nadrobienia założeń i opóźnień, strategię zbu-

downia rozwinętego społeczeństwa socjalistycznego.

Temu ambitnemu, ale i trudnemu zadaniu, które sprecyzował VI, a rozwinął VII Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przyswieca dewiza: socjalizm buduje się przez ludzi i dla ludzi!

Uwidacznia się w tym humanistyczna treść socjalizmu, ucieleśnia się prawda, że w naszym ustroju najwyższym dobrem jest człowiek, że największą troską partii i państwa jest jego pomyślność, szczęście i wszechstronny rozwój.

Z satysfakcją bilansujemy dokonania minionych lat obecnej dekady. Osiągnięcia naszej gospodarki i życia społecznego nie mają precedensu. Połębili się ideowo-polityczna jedność Polaków, skupionych wokół realizacji programu wytyczonego przez naszą partię.

Partia i rząd mówią szczerze, że zbudowanie rozwinętego społeczeństwa socjalistycznego nie jest sprawą łatwą. Jest to proces złożony. Wynaga o trudu i wytrwałości w rozwiązywaniu skomplikowanych problemów współczesnego przemysłu, rolnictwa, budownictwa, transportu, nauki i kultury. W procesie burzliwych przeobrażeń i rozwoju nie brakuje nam także trudności. Realistycznie myślicy i obiektywnie oceniamy człowiek rozumie, że kraj na dorobku ma ogromne potrzeby, a możliwości i środki — przeciętne.

Nasze trudności nie mają nic wspólnego z deformacjami strukturalnymi. Rozwój kraju jest nadal dynamiczny. Rosną realne płace i dochody rolników.

Tylko ludzie małego ducha, albo po prostu nam wrocy — mogą nie dostrzegać naszego dorobku, nie doceniać naszych intencji. Niestety, są i u nas tacy ludzie, nieliczni, ale hałaśliwi. Niektórzy z nich szukają oparcia we wrogich Polsce ośrodkach na Zachodzie, lub chcą czy nie chcą stają się ich tubą. Tak postępować może tylko ten, kto odwrócił się od narodu, utracił wiarę w jego możliwości i przyszłość, pozabawił sam siebie perspektyw. Nasze społeczeństwo ocenia takich ludzi tak, jak na to zasługują.

TOWARZYSZE!

Od blisko trzydziestu dwóch lat żyjemy w pokoju. Jest to konsekwencja zmiany układu sił po drugiej wojnie światowej. Jest wynikiem zwycięstwa koalicji antyhitlerowskiej nad faszystowską Rzeszą niemiecką — zwycięstwa, które stało się głównym twórcą był Związek Radziecki i jego okryta chwałą armia. Jest to także rezultat ustąpienia się w okresie powojennym wspólnocie państw socjalistycznych, stałego umacniania się jej jednolitości i wszechstronnej współpracy.

Konsekwentna, pokojowa polityka Kraju Rad i całej bratniej socjalistycznej wspólnoty stawia skuteczną tamę potencjalnym agresorom, zwoleńnikom zbrojnego rozstrzygnięcia problemów współczesności. Bezpowrotnie minęły czasy, gdy imperializm mógł bezkarnie napadać na poszczególne kraje, zniewalać je i regulować stosunki międzynarodowe z pozycji siły.

Ważnym ogniwem wspólnoty państw socjalistycznych jest nasza ojczyzna — Polska Ludowa. Na jej siłę i pozycję w świecie składają się nie tylko osiągnięcia socjalistycznej gospodarki. Tworzy ją również system sojuszy i siła Ludowego Wojska Polskiego, a przede wszystkim przyjaźń i współpraca z bratnim Związkiem Socjalistycznym Republiki Radzieckiej, który w tym roku obchodzić będzie sześćdziesiątą rocznicę swojej wielkiej dziejowej drogi.

Pogłębianie tych więzi jest kamieniem węgielnym polskiej polityki zagranicznej i naszej narodowej racji.

Polska Rzeczpospolita Ludowa będzie nadal aktywnie

działała na rzecz umacniania wspólnoty socjalistycznej, utrwalania pokoju i odprężenia w stosunkach międzynarodowych. Działając w duchu postanowień helsińskiej Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie — czynić będziemy wszystko, aby pokój przekształcić w stan nieodwracalny.

Z tym większą uwagą obserwujemy zmnożenie ostatnio w niektórych krajach zachodnich, a zwłaszcza w Republice Federalnej Niemiec, poczynania sił zimnowojennych i rewizjonistycznych. Nasze społeczeństwo ma wszelkie powody, aby osądzić te poczynania ze szczególną surowością i bezwzględnie demaskować ich inspiratorów. Znamy nam się bowiem ich intencje i wrocie wobec Polski i świata.

Polityczne naszego narodu i państwa, wynikające z doświadczeń wojny i pokojowego budownictwa, nakazują strzec ogólnonarodowej jednolitości i pod przewodnictwem partii budować siłę socjalistycznej Polski, jej pomyślność i niezawodną obronność. Pracujemy więc razem dla socjalistycznej Ojczyzny tak, aby siła gospodarki, rozkwit nauk i kultury, nowoczesności techniki i jakości produkcji, poziomem życia i jakością stosunków społecznych wszystko to odpowiadało testamentowi bohaterów o wolność i demokrację i było spełnieniem naszych najgorętszych pragnień.

SZANOWNI ZEBRANI!

Wracając dziś myślą do okresu narodzin Polski Ludowej, składając hołd pamięci wielkiego Polaka, patrioty i internationalisty — gen. Karola Świerczewskiego mamy prawo powiedzieć, że to co było mu najdroższe, przyoblekło się w realny kształt życia Polski socjalistycznej.

Duży wkład w dzieło budowy nowej Polski wnoszą mieszkańcy pięknej w krajobrazie, znanej z pracowitości i bogatej w tradycje ziemi królewskiej, wnoszą społeczeństwo województwa reprezentowanych tak licznie na dzisiejszej uroczystości.

W chwili tak podniosłej przekazuję wam wyraz serdecznego uznania od Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i jej sekretarza towarzysza Edwarda Gierka. Pozdrawiam od władz naczelnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, od stronnictw politycznych — Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego, od Frontu Jedności Narodu.

Pozdrawiam gorąco obecnych wśród nas weteranów rewolucyjnego ruchu robotniczego, żołnierzy walk frontowych, uczestników ruchu oporu i działaczy partyzanckich, żołnierzy, funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej, którzy utrwalali władzę ludową. Pozdrawiam wszystkich, którzy chlubnie zapisali się w księdze rewolucyjnych i wyzwolenieczych zmagani, a następnie w rzetelnej pracy dla kraju zasłużyli sobie na najwyższe uznanie.

Gorąco pozdrawiam przybyłych na uroczystości naszych radzieckich przyjaciół. Pozdrawiam żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego, którego współtwórcą na radzieckiej ziemi był Karol Świerczewski.

Przekazuję wszystkim zebraniom wyraz serdecznej podzięk za trud i wysiłek włożony w rozwój swoich regionów i kraju. Ze szczególnym wzruszeniem zwracam się do was — do młodzieży, do kontynuatorów patriotycznych i rewolucyjnych tradycji, do budowniczych jutra Polski Ludowej. Bądźcie godnymi swoich matek i ojców, rozwijajcie dzieło przez nich rozpoczęte, nie śluzicie rąk, serc ani umysłów dla socjalistycznej Ojczyzny. Zycie wszystkim tutaj zgromadzonym, wam i waszym rodzinom, dobrego zdrowia i pomyślności w życiu.

„Ścieś przestregane”. W momencie rozpoczęcia rebelii premier Thaksin Kraivichien i wszyscy członkowie jego gabinetu nie byli obecni w stolicy.

Przez 40 lat Tajlandia była kierowana przez wojskowych o orientacji proamerykańskiej, w ostatnim okresie niechlebnie zapisał się on jako przywódca, który dopuścił w czasie wojny wietnamskiej do przekształcenia Tajlandii w amerykański „lotniskowiec” wymierzony przeciwko narodowi Indochin. Było to jedna z głównych przyczyn, że w 1973 r. władze w kraju przejęła ekipa cywilna, wprowadzając demokratyczne formy rządów. Jednakże po trzech latach doszło do zamachu wojskowego i władza ponownie znalazła się w rękach oficerów. Powołany został komitet reform administracyjnych, na którego czele stanął przywódca przewrotu gen. Sangad Chalorowy, obecnym ministrem obrony. Powierzono im ster rządów premierowi Thaksinowi Kraivichienowi.

Gustaw Husak przybył do Polski

WARSZAWA (PAP) — Na zaproszenie I sekretarza Komitetu Centralnego PZPR — Edwarda Gierka przybył do Polski w dniu 27 bm. z przyjacielską wizytą sekretarz generalny Komitetu Centralnego KPCZ, prezydent Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, Gustaw Husak.

Dziś rozpoczyna obrady VI Zjazd ZHP

NA ZDJĘCIU: delegaci Białostockiej Chorągwi na VI Zjazd ZHP.

Fot. Z. Lenkiewicz

CIĄG DALSZY ZE STR. 1

ponad 1,1 mln zł oraz zebrali 50 tys. zł na Centrum Zdrowia Dziecka.

Meldunek o wykonaniu harcerskiego czynu zjazdowego został wręczony sekretarzowi KW — Józefowi Plechowskiemu. W imieniu sekretariatu KW PZPR podziękował na harcerszym do wyjazdowym wkład pracy do społeczno-gospodarczego rozwoju Białostocki. Zapewnił, że władze partijne i administracyjne będą stwarzać harcerstwu jak najlepsze warunki rozwoju. Na zakończenie życzył delegatom, aby jak najlepiej reprezentowali swe województwo, owocnych obrad i pomyślnego powrotu.

Delegaci na Zjazd — Zbigniew Pogorzelski, Michał Grzybek, Sławomir Remi-

30 rocznica śmierci gen. K. Świerczewskiego

CIĄG DALSZY ZE STR. 1

Radzieckiego gen. mjr Nikołajem Isaiewem.

Po przyjęciu przez P. Jaroszewicza raportu dowódcy Kompanii Honorowej WP i MO i odegraniu Hymnu Narodowego, manifestację otworzył I sekretarz KW PZPR w Krośnie Kazimierz Balawajder, który serdecznie powitał zebranych.

Głos zabiera prezes Rady Naczelnej ZBoWiD — Piotr Jaroszewicz.

Następuje uroczystość składania wieńców: od OK FJN

Ministerstwa Obrony Narodowej, Zarządu Głównego ZBoWiD, Rady Głównej PSZMP, organizacji młodzieżowych, szkół i zakładów

pracowniczych, których patronem jest gen. Świerczewski. Wieńcem złożyła delegacja radzieckich kombatantów. Kwiaty od tych, co przeżyli... Orkiestra wojskowa gra Międzynarodówkę.

Zgromadzeni goście oglądają montaż słowno-muzyczny poświęcony życiu i walce gen. Waltera, w wykonaniu aktorów Teatru im. W. Siemazkowskiej w Rzeszowie.

CIĄG DALSZY ZE STR. 1

szewski, Mirosława Stańczyk i Irena Bielawska przedstawili formy pracy swych drużyn, szczegółów i hufców a także działalność na rzecz środowiska. Mówili także o coraz bardziej zacieśniającej się więzi drużyn i szczepliwości z poszczególnymi zakładami pracy.

W niedzielę, 27 bm. delegaci Białostockiej Chorągwi ZHP spotkali się w godzinach popołudniowych z członkami szczepliwości harcerskiego przy Zespole Szkół Wodnych Melioracji w Białymstoku oraz złożyli kwiaty przed Pomnikiem Obrońców Białegostoku we wrześniu 1939 r.

Z przedstawicielami wojewódzkich władz politycznych i administracyjnych spotkali się także delegaci na VI Zjazd ZHP z Chorągwi Łomżyńskiej i Suwalskiej, składając jedno-

cześnie meldunki o wykonaniu czynu zjazdowego. (boh)

Wczoraj, 27 marca br. delegacja łomżyńskich harcerzy wyjechała na VI Zjazd ZHP. W pogonaniu przedstawicieli tej największej w województwie organizacji społeczno-politycznej, liczącej 37 tys. harcerzy i członków drużyn, uczestniczyli przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych województwa z przewodniczącym WK FJN, sekretarzem KW PZPR w Łomżyńskim i wojewodą łomżyńskim Jerzym Ziętara. Odjeżdżający poinformowali gospodarzy województwa o pracach podejmowanych dla uczczenia tego niezwykle ważnego w życiu związku wydarzenia, a także o problemach, które łomżyńscy harcerze poruszają na zjazdowym forum. (zp)

Dla uczczenia Zjazdu ZHP

Inauguracja wiosny czynów w województwie łomżyńskim

Dla uczczenia VI Zjazdu ZHP, przygotowując się do uroczystości wręczenia Zarządowi Województwu ZSMPT sztandar, młodzież woj. łomżyńskiego zainaugurowała w dniu wczorajszym wiosnę czynów. Pracowano w miastach, wsiach, osadach. Do pracy przy remontach dróg, zakładaniu skwerów, porządkowaniu ulic wychodzili wraz z młodzieżą członkowie miejscowych organizacji partyjnych. ZSL.

Harcerze z Technikum Weteranaryjnego im. L. Bojanusa i Szkoły Podstawowej nr 6 wykonali szereg potrzebnych robót na ul. Stacha Konwój, pracownicy PZZ z Łomży zalesiali nieużytki w pobliżu zakładów. Wczoraj przystąpiły również do pracy koła ZSMPT przy KM MO, WUS, oraz hotelu „Polones”.

W Wysokim Mazowieckiem 110 osób uporządkowało 700 metrów kwadrat, trawnika. We

wsi Święć Wielki — 28 osób remontowało 200-metrowy odciinek drogi.

W Jedwabnem 110 osób plantowało teren. W gminie Trzciannica uczestniczyło w inauguracji wiosny czynów 400 członków organizacji, w Grajewie 316 osób. We wsi Siemien do pracy na drodze wysłała zachęcona przez członków organizacji młodzieżowa cała wieś. (zp)

NA ZDJĘCIU: prace przy budowie drogi w gminie Siemien. Fot. G. Lorzeczy

Dalsza apoteoza Bundeswehry na łamach prasy amerykańskiej

WASZYNGTON (PAP) — Korespondent PAP Stanisław Głabiński pisze: Zachodniomiejemcka Bundeswehra na od jakiegoś czasu wyjątkowo dobrą prasę w Stanach Zjednoczonych. Co pewien czas na łamach dzienników i tygodników ukazują się publikacje sławiące armię zachodniomiejemcką jako najwęższą i, jak się w USA twierdzi, jedyną godną zaufania siłę militarną Europy Zachodniej.

Kolejną pozycją z tego właśnie cyklu okazała się 26 marca na łamach styczeńskiego „Washington Post” i poświęcony jest tym razem zachodniomiejemckiej armii rezerwistów. Ponieważ rezerwistów w RFN odbywają ćwiczenia wojskowe w soboty i niedziele, artykuł zatytułowano „Niedzielnymi wojownikami z armii

bońskiej ogromna rezerwa NATO”.

Autor artykułu nie ukrywa, a nawet z dumą pokazuje fakt, że w Niemczech Zachodnich przebiega zakrojony na szeroką skalę proces militarny: społeczeństwa, „Washington Post” informuje swoich czytelników, że w RFN ogromna większość mężczyzn w wieku od 21 do 35 roku życia odbywa regularne ćwiczenia wojskowe i zachowuje stałe związki ze swoimi macierzystymi jednostkami wojskowymi. W wyniku tego, jak stwierdza z wyraźną satysfakcją dziennik waszyngtoński, rząd RFN jest w stanie w ciągu trzech do czterech dni powołać pod broń znakomite wyposażoną i wyszkoloną armię składającą się z 800 tys. rezerwistów, którzy dołączyliby do pół miliona żołnierzy służby czynnej.

Wzrasta rola Polski w międzynarodowych stosunkach handlowych

GENEWA (PAP) — Korespondent PAP, Jerzy Wańkowicz, pisze:

W genezy siedliska Organizacji Układu Ogólnego w sprawie Cel i Handlu (GATT) zakończył się 25 bm. doroczna sesja oceniająca stan stosunków handlowych między Polską a uczestnikami tego porozumienia. Głównym celem GATT, skupiającego 86 państw z całego świata, jest doprowadzenie do nieskrępowanego rozwoju handlu międzynarodowego, do stopniowej eliminacji ograniczeń w tym handlu, maksymalnej redukcji taryf celnych oraz zakazu dyskryminacji w przyznawaniu tzw. klauzul największego uprzywilejowania.

Przedstawiony przez delegację polską dynamiczny rozwój wymiany handlowej PRL z krajami GATT spotkał się z wysoką oceną krajów członkowskich. Podkreślano, że Polska w pełni wywiązuje się z przyjętych w ramach GATT zobowiązań oraz jest dynamicznym i solidnym partnerem handlowym, którego waga w międzynarodowym podziale pracy ustawicznie wzrasta.

Strona polska, poparta przez kraje socjalistyczne, a także szereg krajów zachodnich, skrytykowała państwa EWG oraz niektóre państwa skandynawskie za utrzymywanie wciąż jeszcze pewnych ilości dyskryminacyjnych ograniczeń handlowych niezgodnych z postanowieniami GATT i sprzecznymi z ustaleniami aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Ograniczenia te stanowią istotny hamulec dla pełnej realizacji uchwał z Helsinek, zakładających wykluczenie wszelkiej dyskryminacji w wymianie handlowej między krajami o różnych systemach społeczno-ekonomicznych.

„Polska — pisze na marginesie szwajcarski dziennik „Vaterland” — znajduje się w procesie intensywnego rozwoju. Drugi pod względem wielkości kraj Europy wschodniej przeżywa obecnie szczególną dynamikę wszechstronnego wzrostu”. Dziennik wskazuje jednocześnie na istniejące trudności, wynikające głównie — jak stwierdza — z negatywnych wpływów jakie wywiera na gospodarce światową recesja gospodarcza w krajach zachodnich. Tym bardziej godne podziwu i uznania jest — stwierdza geneński dziennik „Voix Ouvriere” — że w okresie silnej recesji, szeroko występującej w krajach zachodnich spadku produkcji, masowego bezrobocia i wysokiej inflacji, gospodarka polska utrzymywała przez cały okres ubiegłych sześciu lat wysoki tempo rozwoju, zapewniała pełne zatrudnienie przy wysokim wzroście zarobków realnych i szerokiach świadczeń społecznych.

W SKRÓCIE

■ KAIN — W kairze poinformowano, że Rada Liga Arabskiej przedstawiła w niedzielę na dalsze pół roku mandat arabskich sił rozjemczych stacjonujących w Libanie. Jednocześnie rada zalecała czterech członków komitetu zlozonemu z przedstawicieli Egiptu, Arabii Saudyjskiej, Syrii i Związku komunistycznego Arabów z kontrolą wprowadzania w życie rezolucji podjętych w czasie szczytów arabskich w Rijadzie i w Kairze.

■ ALGER — Radio Ludowej Republiki Konga podziękowało Komitetowi Wojskowemu Kongijskiej Partii Pracy informację o nowych faktach dotyczących organizacji zamachu na smierć prezydenta Republiki Malsiery Nguibiego, który — jak wiadomo — zginął 18 marca w wojskowym, którego niedzielenie odbyło się w nową z piątku na sobotę, skazał na karę śmierci przestępstwa pięciu żołnierzy strażnicy przybyłej prezydenta. Kilka osób skazano na różnej długości roboty przymusowe.

■ ADDIS ABEBA — Jak informuje Agencja Tanjusz, stolica Etiopii — Addis Abeba jest od kilku dni widownią zaciekłych i nieustannie się powtarzających między elementami reakcyjnymi a elementami reakcyjnymi, pragnącymi zakłócić proces pokojowy przemian w kraju. W wyniku zakrojonej na szeroką skalę akcji przeciwników działających w podziemiu organizmów terrorystycznych, zgineło kilka osób.

■ BONN — Przewodniczący SPD Willy Brandt wypowiedział się za kontynuowaniem polityki w odniesieniu do Niemiec Zachodnich, a nie do socjalistycznych, z krajami socjalistycznymi, co stanowi warunek nieniania trwałego pokoju.

■ BONN — Przywódca bawarskiej CSU, Franz-Josef Strauss wystąpił z nowym, przemawiającym oświadczeniem, w którym wyraża swoje stanowisko „wzrastającej groźby wojny światowej”. Brandt podjął się nawoływać, aby RFN podjęła się „funkcji ochrony porządku w skali międzynarodowej”.

Nieudana próba wojskowego zamachu stanu w Tajlandii

CIĄG DALSZY ZE STR. 1

zono, że na czele zbuntowanego ugrupowania znajdował się były szef armii lądowej, generał Chalard Hiranyasiri oraz zastępca szefa armii lądowej generał Prasert Thammasiri, który jednak oświadczył, iż został zmuszony do przyjęcia stanowiska przywódcy przewrotu. Inny oficer, dowódca „pierwszej dywizji” gen. Arron Tasawatasin zginał ze swym adiutantem, odmawiając współpracy z rebelian-

tami. Były to przypuszczalnie jedyni ofiary sobotnich zająć w Bangkoku. Finał nieudanej próby zamachu, poddanie się zbuntowanej grupie, przebiegł spokojnie, bez krwawych incydentów. Sytuacja w stolicy, mimo napięcia, wywołanego pojawieniem się oddziałów wojskowych na ulicach, nie uległa zakłóceniu, czynne są urzędy, a mieszkańcy udali się do pracy.

Już z wcześniejszych doniesień wynika, że inicjatorem zamachu okazał się były zastępca dowódcy

wojsk lądowych gen. Chalard Hiranyasiri. Został on podważony przez stanowiska wojskowe po dojściu do władzy w październiku ub. r. obecnej ekipy wojskowej. W sobotę, na czele około 300 wojskowych z bazy Kanchanaburi, położonej ponad 100 km. na zachód od Bangkoku, przedostał się do stolicy i opanował rozdzielnie radiową oraz gmach dowództwa sztabu operacyjnego. Jednakże okazało się, iż była to skłoda odizolowana i ogłoszenie, że istnieje od 6 miesięcy ekipa wojskowa została pozbawiona władzy, nie znalazła oddźwięku. Próba zamachu stanu została podjęta pod pozorem, że postanowienia wynikające z obowiązującego w Tajlandii stanu wyjątkowego nie są

ZSMP W „zawodówkach”

Ranga działalności organizacji młodzieżowej w środowisku przyszłych wykwalifikowanych robotników i techników, majstrów i brygadzystów jest duża. Dobrze więc się stało, że ZSMP stawia obecnie na większą intensywność pracy ideowo-politycznej w szkołach zawodowych i na większą niż dotychczas udział organizacji młodzieżowej w procesie dydaktyczno-wychowawczym prowadzonym przez szkołę.

W woj. białostockim wśród ponad dziesięciu i półtysięcznej rzeszy członków ZSMP, uczniowie szkół zawodowych i rolniczych stanowią liczną grupę — 6.133 członków. Nie dziwnego, że organizacja dysponuje szeroką gamą form i metod pracy z młodzieżą tego środowiska. Uczniowie szkół zawodowych biorą aktywny udział w turnieju młodych mistrzów gospodarności. Efekty ub. roku — dwa miliony zarobionych złotych. Działają również kluby młodych racjonalizatorów, którym — obok dyrekcji poszczególnych szkół — patronują zarządy ZSMP. Słuchacze zawodowych szkół rolniczych żywo interesują się olimpiadami rolniczymi. Dzięki swojej masowości i atrakcyjności pozwalają one na znaczne pogłębienie wiedzy rolniczej wśród młodych mieszkańców wsi.

Nie są to jedne akcje i formy pracy z młodzieżą „zawodówek”. ZSMP ma spore osiągnięcia w organizowaniu wypoczynku dla młodzieży robotniczej ze szkół przyzakładowych oraz dla uczących się młodych rolników. Jako przykład mogą tu służyć zakładowe organizacje w Zakładach Przemysłu Wełnianego „Fasty”, Hajnowskich Zakładach Przemysłu Drzewnego, Fabryce Maszyn Rolniczych „Agrimet” w Czarnej Białostockiej.

AMBITNE CELE

Pierwszoplanowym zadaniem ZSMP w szkołach zawodowych jest podnoszenie na jak najwyższy poziom wyników nauczania oraz pełne przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej. Pełne — to znaczy również przygotowanie społeczno-polityczne. Konieczne jest także — stwierdza program — dalsze rozwijanie i umacnianie samorządności, samodzielności organizacji młodzieżowych, a także systemu wychowawczego szkoły. Organizacja młodzieżowa w szkole musi stać się terenem, na którym młodzi uczą się będą aktywnego uczestnictwa w życiu swego środowiska.

W jaki sposób ZSMP zamierza osiągnąć swe ambitne cele? Obok dotychczasowych form pracy z przyszłymi robotnikami, majstrami i brygadystami weszły do codziennej praktyki szkolnych kół ZSMP nowe elementy. M. in. ZSMP rozwinię ruch przodownictwa w nauce i pracy społecznej o tytuł „Grupy wychowania socjalistycznego” oraz indywidualne współzawodnictwo o tytuł „Najlepszego ucznia w zawodzie” — na wzór dotychczasowego turnieju „Złota Kiełnia”, prowadzonego w szkołach budowlanych. Regulamin punktuje najwyższe osiągnięcia, wysoką średnią ocen z poszczególnych przedmiotów nauki, całego współzawodniczego kolektynu bądź uczniów indywidualnie. Chodzi o

to, aby poprzeczka wymagań szła stale w górę. Należną rangę nadano w regulaminie współzawodnictwa dyscyplinie szkolnej i udziałowi młodzieży w życiu społeczno-politycznym. Działacze młodzieżowi są zdania, że te akcje zachęca wszystkich do systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i ogólnych, upowszechnia form ich zdobywania, spopularyzują inicjatywy na rzecz podnoszenia kwalifikacji.

MŁODY ROBOTNIK — JAKI MA BYĆ?

Wychowawców, działaczy politycznych, samą młodzież i wszystkich, którym nieobojętne są sprawy młodego pokolenia nurtują często pytanie: jaki ma być wykwalifikowany, młody robotnik? Nie będzie w zasadzie trudności z odpowiedzią na postawione pytanie. Przy warsztatach pracy chcemy ludzi o wysokich kwalifikacjach zawodowych, legitymujących się przy tym wysokimi walorami ideowymi i określoną postawą polityczną. Chcemy w szkołach zawodowych kształcić ludzi świadomych i światłych. Nie można zarażać cięzaru procesu wychowawczego składać li tylko na szkołę. Mimo wielu pozytywnych zmian w systemie oświaty zawodowej nie jest on jeszcze doskonały. Nie zawsze podczas nauki przedmiotów zawodowych i ogólnych jest czas na wyjaśnianie młodzieży wielu nurtujących ją problemów. Organizacja młodzieżowa winna przeto nie tylko wypełniać lukę, ile aktywnie uzupełniać realizację założeń procesu kształcenia młodych, wykwalifikowanych robotników.

Sprawą nader ważną jest prawidłowa adaptacja społeczno-zawodowa uczniów podejmujących pracę w różnych zakładach produkcyjnych. Zagadnienia te były szczegółowo omawiane na plenum Zarządu Miejskiego ZSMP w Białymstoku. M. in. zobowiązano zarządy zakładów ZSMP do otoczenia szerszą opieką absolwentów szkół zawodowych poprzez wyznaczanie im specjalnych opiekunów na poszczególnych wydziałach.

Nie mniej istotną sprawą jest również poszukiwanie możliwości przyciągnięcia do organizacji jak największej młodzieży z „zawodówek”. W tym względzie przed kołami ZSMP w szkołach są bardzo duże możliwości. Wielu uczniów wciąż jeszcze pozostaje poza organizacją.

Czy dotychczas stosowane w ZSMP formy przyciągnięcia do organizacji młodych ludzi są wystarczające i odpowiadające młodzieży — pokaże życie, pokaże realizacja programu pracy ZSMP w szkołach zawodowych.

STANISŁAW FIEDOROWICZ

Laureaci konkursu „PASZE JAK ZŁOTO”

Gdyby wszyscy rolnicy byli tacy jak JAN WIŚNIEWSKI ze Skarżyna Nowego, to zambrowska gmina dawałaby kilkakrotnie wyższą produkcję rolną niż obecnie. I oni i państwo mieliby więcej. Taką opinię usłyszałam o zdobywcy drugiego miejsca w woj. łomżyńskim w konkursie „Pasze jak złoto”, w Urzędzie Gminy — Zambrów.

Nasz laureat, jak większość rolników, przez lata chował co się dało: kilka krów, kilkanaście świ-

urządzenia towarzyszące. W trakcie budowy, która została ukończona w 1973 roku, okazało się, że obora,

sługa stada zabiera dwie godziny rano i tyle samo czasu wieczorem. Warto jeszcze wspomnieć o dwóch silosach, funkcjonalnym magazynie paszowym oraz pomieszczeniu na mleko, zblokowanym z głównym budynkiem. Taka obora, to rzeczywiście duży krok w kierunku usprawnienia hodowli.

Jan Wiśniewski specjalizuje się w chowie opasów, a obok tego trzyma dziecięce krów. Zdecydowało o tym w dużej mierze bliższe sąsiedztwo z kombinatem

JAN WIŚNIEWSKI: „Nie sztuka chować zwierzęta na państwowych paszach”.

Fot. K. Swiderski

Z NURTEM NOWOCZESNOŚCI

niaków, konie, a na polach — też taka mozaika — ale najwięcej zbóż i ziemniaków, żeby nie brakowało zwierzętom i sobie. Harował przy tym od rana do nocy, a dochody były do tej pracy niewspółmiernie niskie. W końcu powiedział sobie, że czas z tym skończyć, że trzeba szybko myśleć o specjalizacji produkcji, czyli o przestawieniu się na zupełnie inne sposoby i metody gospodarowania.

Taką decyzję Jan Wiśniewski podjął na początku lat siedemdziesiątych. Wykalkulował, że najbardziej opłacać się będzie hodowla bydła i zdecydował się na ten kierunek produkcji. Ale jak rozwinąć specjalizację w starej i ciasnej oborze? Zaczął więc od budowania nowszej. Nim do tego przystąpił, zgromadził potrzebne materiały, żeby później nie tracić czasu. Wybrał projekt typowy, w którym przewidziano 16 stanowisk dla sztuk dużych oraz pomieszczenia dla młodego bydła i

zrealizowana według takiego projektu nie będzie zbyt funkcjonalna i konieczne jest wprowadzenie wielu zmian.

Po poprawkach i zmechanizowaniu budynku powstał taki obiekt, że nie powstałoby się go nawet gospodarstwo państwowe. Wymiary: 40 metrów długości i 11 m szerokości. Stoimy na szerokim korytarzu paszowym, usytuowanym na środku. Można po nim swobodnie jeździć ciągnikiem. Po bokach płytkie stanowiska i kółce. Przy ścianach biega korytarze gnojowe. Obornik usuwany jest za pomocą mechanicznego przenośnika, a do zadawania pasz służy taczka. Obok każdego stanowiska hodowlanego zainstalowano automatyczne podda. Urządzenia te, jak twierdzi Jan Wiśniewski, wykonują za niego połowę roboty. Ob-

„Wizna”. Kooperację z tym gospodarstwem państwowym nawiązał w 1974 r., wkrótce po wybudowaniu nowej obory. Dotąd współpraca układa się dobrze. PGR dostarcza na miejsce cielęta o wadze od 60—80 kg, które gospodarz odchowuje do 220—250 kg. Po pół roku zabiera je własnym transportem, placąc najwyższą cenę. Zrozumiała rzecz, że PGR gwarantuje także zaopatrzenie w pasze treściwe, dowożąc je własnym transportem.

W ubiegłym roku Jan Wiśniewski sprzedał pegeerowi 40 opasów, zaś w tym roku zamierza odchować 50 sztuk, wykorzystując do tego celu wszystkie możliwe pomieszczenia inwentarskie. Oprócz tego odchowuje byczki i swoich krów. W tym przypadku przy sprzedaży nie potrąca się kosztów materiału do hodowli i dochód przez to jest większy. Dlatego Jan

Wiśniewski zamierza zwiększyć stado krów do 15 sztuk, a to jak mówi — przysporzy co miesiąc dodatkowego grosza za mleko i cielęta będą swoje. Już teraz stoi w oborze czterdzieści sztuk bydła.

Specjalizacja przyniosła nie tylko wiele udogodnień i wpłynęła na wzrost dochodów, ale pociągnęła również za jednym zamachem zmianę profilu i uproszczenie produkcji rolniczej. Jan Wiśniewski, gospodarujący na 20 hektarach, prawie połowę tej powierzchni przeznaczając pod zasiew traw i innych roślin paszowych. Wprowadził też na swoje pola uprawę kukurydzy. Tylko, że w tamtym roku ta roślina nie udało się. Trzeba było zorać ziemię i zasadzić ziemniaki. O wadze jak nasz rozmówca przykłada do problemu pasz świadczą fakt, że tylko w niewielkiej części korzysta on z przydałków mieszanek, gdyż pasze objętościowe, które są podstawą żywienia produ-

kuje na własnych hektarach. W geesie kupuje tylko dodatki mineralne do zbóż.

— Nie sztuka chować zwierzęta na państwowych paszach — mówi J. Wiśniewski. — To przecież dużo kosztuje. Przekonałem się, jak to obciąża kieszeń, bo kiedyś więcej śrutu kupowałem. Teraz tak staram się gospodarzyć, żeby swoich wystarczyło. W zeszłym roku zakisiłem zielonkę z hektara żyta oraz sporządziłem sianokiszonkę z dwóch hektarów pierwszego pokosu traw. To dobry interes. Nie trzeba przewozić siana i zestawiać w kopy. Nigdy nie wiadomo jaka wypadnie pogoda, czy siano zbierze się dobre, czy byle jakie. Przy sianokiszonkach nie muszę się martwić, że trawa zgnije. A żeby lepiej się zakonserwowała dodaje do tego ser-

watkę. Ponadto w przemyśle składam liście z pół hektara buraków pastewnych i z dwóch hektarów cukrowych, a do silosu w oborze — około 30 ton buraczanych wysłodków. Dla mnie i innych rolników byłoby na rękę, gdyby cukrownia w Łapach dostarczała je nam do zagrod. Tracimy bowiem wiele czasu na dowożenie się, czy wysłodki nadeszły do Zambrowa, a sily — by przerzucić kilkadziesiąt ton widłami z placu składowego na swoje przyczepy, czy furmanki.

Dziś nikt nie powie, że kiszonki, to zia rzecz. Nie ma lepszej i tańszej paszy. Bydło nimi żywno używa, nie gorzej przysto niż karmione zbożem, choć dostaje pożywienie tylko dwa razy dziennie.

J. Wiśniewski odkupił z SKR używany „Orkan”. Powiększył on bogaty zestaw maszyn towarzyszących do ciągnika. Chyba największą radość z tego powodu przeżył czterech synów, którzy jeden przez drugiego rwą się do maszyn.

Wraz ze wzrostem pogłowia bydła, zmniejszyła się w gospodarstwie Wiśniewskich hodowla trzody, ale i obecnie stado świń jest jeszcze spore, bo liczące ponad 30 sztuk. Dlatego uparowali i zakisili w zeszłym roku 15 ton ziemniaków, co zaoszczędza wiele czasu przy przygotowywaniu karmy. Lżej pracuje żona Danuta, bo obrządek przy trzodzie najczęściej na nią spada. Mimo tych wszystkich udogodnień w pracy, czasu wciąż brakuje. Toteż Jan Wiśniewski myśli, co by w najbliższym czasie jeszcze w gospodarstwie usprawnić.

JANINA SZTACHELSKA

Nowe odmiany ziemniaków

Od kilkunastu lat w Stacji Hodowli Roślin w Mielnie w woj. olsztyńskim trwają prace nad wyhodowaniem nowych odmian ziemniaków dla suchych i lekkich gleb. Szkołki ziemniaczane zajmują ponad 50 ha. W szklarniach i na 120 hektarach gruntu prowadzi się też zachowawczą i krzyżówkową hodowlę wypróbowanych odmian „Uran” i „Lenino”. Cel wszystkich badań, to otrzymanie ziemniaków odpornych na wirusowe choroby, smacznych i trwałych w przechowywaniu.

NA ZDJĘCIU: bezwirusowe próbki roślin są pod stałą kontrolą. Przy pracy — Mieczysław Chmielewski i Alicja Bura.

Specjaliści w gminie Suwałki

Rozwój gospodarstw zespołowych oraz specjalistycznych był tematem narady z producentami rolniczymi gminy Suwałki. Istnieją tu gospodarstwa specjalistyczne i zespoły, które uzyskują produkcję niekiedy kilkunastokrotnie przewyższającą wyniki osiągane przez niskotowarowe gospodarstwa chłopskie. Np. Piotr Żukowski prowadzący 19-hektarowe gospodarstwo we wsi Czarnakowizna sprzedaje państwu rocznie około 7 ton zboża, blisko 17 ton mięsa oraz 26 ton ziemniaków. Tymczasem cała wieś Cimocho-wizna licząca 10 gospodarzy sprzedaje 18 ton zboża i niewiele ponad 4 tony mięsa. Piotr Żukowski osiąga 79 jednostek z hektara, podczas gdy rolnicy Cimocho-wizny — tylko pięć jednostek.

W gminie Suwałki dwieście dziewięć gospodarstw uzyskało już karty specjalistyczne. Wiele innych systematycznie ukierunkowuje swoją produkcję, zbliżając się do wyników wymaganych od gospodarstw specjalistycznych. Istnieje również 25 zespołów rolniczych — spośród których 10 w ub. roku podjęło działalność produkcyjną; zaś 4 rozpoczęły budowę wspólnych obiektów inwentarskich.

Pomoc państwa oraz dogodny warunki kredytowania sprzyjają powstawaniu zespołów i rozwijaniu specjalizacji. (ceg)

W ułonie przed pięknem.

Piękno (nie)utraczone

Wystawa zorganizowana przez łomżyńskich kolekcjonerów, pod nazwą „Piękno utracone” cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców Łomży. Jest to tylko niewielka część tego, co można znaleźć w piwnicach, na strychach i w mieszkaniach łomżyńskich zbieraczy. Wiele egzemplarzy należy do unikatów.

Udostępnienie pięknych starych wyrobów, różnego rodzaju kuflów, zegarów, figurek z saskiej porcelany, monet itp. należy ocenić jako cenną inicjatywę. (nom)

Do czego te naczynia mogą służyć?...

Mądrzej zarządzać — lepiej żyć

Drugi powszechny przegląd gmin stał się czynnością ogarniającą całe państwo. Powstał już Centralny Zespół kierowany przez min. Marię Milczarek, skupiający odpowiedzialnych przedstawicieli zainteresowanych resortów i organizacji; w całej grupie „49” wojewodowie powołują własne zespoły. Czasu pozostało niewiele — cały ten aparat, organizowany przecież w trybie nadzwyczajnym, rozpocząć ma pracę 15 kwietnia.

W tym dniu do każdej z 2.088 gmin i miast-gmin przyjdą grupy robocze reprezentujące urząd i organizacje wojewódzkie oraz urzędy i instytucje gminne stojące najbliższej ręką. Rozpoczną się trzytygodniowy okres lustracji, wizytacji i rozmów, podczas którego — do 5 maja — trzeba będzie przejrzeć według jednolitego wzoru, całą naszą wieś, by uzyskać odpowiedzi na pytania ważne zarówno dla tej połowy społeczeństwa co pracuje na wsi, jak i tej drugiej zatrudnionej w miastach. Bo przecież, gdyby próbować najładniej określić cel tego rajdu specjalistów i aktywistów przez Polskę gminną, okazałoby się, iż spozza urzędów sformułowań wybija się prawda wszystkim bliska: chodzi o to, by ustalić, jak mądrzej zarządzać instytucjami działającymi na wsi i dla wsi, by lepiej żyć tak na wsi, jak i w mieście.

To właśnie te dwu-trzyosobowe zespoły pracujące w gminie przez trzy wiosenne tygodnie będą konkretyzować partyjne i państwowe zalecenia w sprawie zwiększenia produkcji żywności. W porównaniu z zeszłorocznym, pierwszym przeglądem obecny sięga głębiej, stawia pytania natury technologicznej, dzięki temu właśnie, iż ten poprzedni dał odpowiedź generalną. Przed rokiem niemal trzydziesiąt tysięcy

niaków. Grupy robocze — mają zbierać komplet danych o stanie parku maszyn na wsi i stopniu ich wykorzystania, o zaopatrzeniu w nawozy i środki ochrony roślin, o sprawności organizacji zaopatrzenia i skupu, o zapotrzebowaniu na fachowców w organizacjach obsługi rolnictwa. Następnie oceni się przedsięwzięcia, które mają zapewnić odbudowę pogłowia trzody chlewniej i bydła, zbada przebieg inwestycji planu terenowego zwłaszcza tych, które wykazują opóźnienia. Wiele cennych wiadomości przynieść powinno zamierzone zlustrowanie pomieszczeń produk-

cyjnych w gospodarstwach chłopskich oraz ocena potrzeb w dziedzinie doskonalenia kwalifikacji rolników. I wreszcie kilka wątków tematycznych — wykorzystanie wody i bilans zasobów, zagospodarowanie użytków zielonych, budowy drog lokalnych i ulic — stanowią kontynuację badania problemów zapoczątkowanego przed rokiem.

Dane zebrane w ten sposób (u źródła) zsumowane w skali gminy, województwa, kraju, przyniosą więc odpowiedź na pytanie, czego potrzeba wsi. Chodzi tu zarówno o potrzeby materialne jak i o postęp w organizacji zaopatrzenia i obsługi. Jak łatwo zauważyć, w obu przypadkach mamy do czy-

W poprzednim przeglądzie władza i administracja, przybliżone do obywatela w wyniku niedawnej przecież reformy, zdali egzamin z umiejętności naprawde trudnej. Materiał wówczas uzyskany posłużył do odzyskania setek tysięcy hektarów ziemi, do usprawnienia procedury przejmowania gruntów w zamian za rentę, do lepszego wykorzystania sprzętu, do uporządkowania zabudowy, dróg, zwiększenia bezpieczeństwa. O skuteczności działania nowego układu administracyjnego najlepiej świadczy podjęcie samokontroli, od której strony wiele instytucji. Jednym z najważniejszych punktów obecnego przeglądu jest sprawdzenie wykonania postanowień zawartych w programach (gminnych, wojewódzkich) opracowanych przed rokiem. Każdy z wojewodów ma obowiązek załatwienia od ręki wszystkich spraw stąd wynikających, zwłaszcza właściwego zagospodarowania ziemi. W tej sytuacji można liczyć na szczególnie dobrą obywatelską atmosferę, taką, jaka towarzyszyła poprzedniemu przeglądowi, czego potrzeba dla poprawy obsługi wsi i dla zwiększenia zasobów żywności.

DOROTA PIETRZYK

Drugi raz w gminie

grupa specjalistów, społeczników, działaczy — zebrała rzetelną informację o wykorzystaniu ziemi, wody, lasów, pastwisk. Zarejestrowano wówczas prawie czterysta tysięcy hektarów ziemi wcale nie zagospodarowanej bądź źle wykorzystywanej oraz przyczynę tego stanu jak podeszły wiek gospodarzy, brak kwalifikacji itp. Obecnie chodzi przede wszystkim o to, jakie usługi i jaka obsługa potrzebne są wsi, aby rosła ilość żywności na narodowy stół.

Z grubsza biorąc badać się będzie ośmiem grup problemowych, wśród których na planie pierwszym znajduje się zakres: jakość i terminowość usług dla rol-

niczy w gospodarstwach chłopskich oraz ocena potrzeb w dziedzinie doskonalenia kwalifikacji rolników. I wreszcie kilka wątków tematycznych — wykorzystanie wody i bilans zasobów, zagospodarowanie użytków zielonych, budowy drog lokalnych i ulic — stanowią kontynuację badania problemów zapoczątkowanego przed rokiem.

Dane zebrane w ten sposób (u źródła) zsumowane w skali gminy, województwa, kraju, przyniosą więc odpowiedź na pytanie, czego potrzeba wsi. Chodzi tu zarówno o potrzeby materialne jak i o postęp w organizacji zaopatrzenia i obsługi. Jak łatwo zauważyć, w obu przypadkach mamy do czy-

Wiedza • technika • nowoczesność • wiedza • technika •

W przemyśle i w budownictwie — a więc w działach decydujących o wyposażeniu człowieka i gospodarki — rozpoczęła się właśnie kilkutygodniowa praca, która przyniesie ważną skutki tak dla zaopatrzenia rynku, jak i dla sytuacji na placach budowy. Bez większego rozgłosu, acz przy pełnym zainteresowaniu instancji partyjnych, administracji, organizacji związkowych i stowarzyszeń technicznych, rozpoczęto przegląd norm materiałowych. Te specjalistyczne przedsięwzięcie, wymagające przede wszystkim głębokiej wiedzy fachowej, mają jednakże istotne znaczenie społeczne.

Norma materiałowa określa, ile trzeba surowca, paliwa, energii na wytworzenie naturalnej jednostki wyrobu (metra tkaniny, kilograma cukru, tony amoniaku), bądź kompletnego urządzenia — obrabiarki, samochodu, koparki. Specjalista rozróżnia własnie normy jednostkowe i zbiorcze i dodaje, iż zawsze powinny one odnosić się do aktualnego stanu technologii, do obecnych rozwiązań konstrukcyjnych. Tak receptura — surowcowa, paliwowa, energetyczna — stanowi podstawę dla planowania zaopatrzenia, miarę dla rozliczeń z przedsiębiorstwem pozwalającą właściwie ocenić, czy gospodarkę prowadzi się dobrze czy źle. Jednakże, jak wykazały badania przeprowadzone w grupie prawie 60 przedsiębiorstw kilku resortów, zarówno sama praktyka normowania, tj. dostosowywania receptur materiałowych do wyposażenia technicznego, do możliwości przedsiębiorstw, jak i przestrzeganie norm pozostawiają — oględnie mówiąc — wiele do życzenia.

Termometr głębinowy

Rosnące zainteresowanie możliwościami eksploatacji morskich bogactw zmusza do podejmowania coraz to nowych badań podwodnego świata, przy pomocy specjalistycznych, specjalnie opracowanych aparatów. Jednym z nowo skonstruowanych przyrządów dla prowadzenia takich badań jest termometr głębinowy firmy Sippican Corporation (USA), umożliwiający dokładny pomiar temperatury wód oceanicznych na różnych głębokościach.

ciach w zasięgu do 2.000 metrów.

Przyrząd składa się z sondy pomiarowej oraz rejestratora graficznego. Działanie rejestratora jest programowane, otrzymywane za pośrednictwem sondy dane przetwarzane on automatycznie w postaci ciągłego wykresu temperatury wody w funkcji głębokości. Nowy przyrząd pozwoli m. in. precyzyjnie umiejscawiać ciepłe i zimne prądy morskie.

Stalo się już tradycją, że co roku zamieszczamy „Motorankę” poświęconą Międzynarodowemu Salonowi Samochodowemu w Genewie, szczególnie prezentowanym na nim nowościom. Tegoroczny salon był 47 z kolei wielkim przeglądem konstrukcji. Inne salony straciły na znaczeniu, odbywały się co dwa lata, jak np. w Londynie, Frankfurtu i Turynie, albo też nie odbywały się wcale np. w Paryżu.

Na uroczystym, jak zwykle, otwarciu nie zabrakło nikogo z wielkich. Wystawcy dopisali 1100 marek z 28 państw. Premieri modeli 1977 odbyły się w znakomitej uroczystości.

Producentem, który nas interesuje szczególnie jest włoski Fiat, którego wozy były prezentowane na jego wystawie w mieście. Uwagę zwracał nowy model Fiat 132, 2000. Powstał on jako uzupełnienie, nie po wycofaniu modelu „130”, którego trzydziestym rocznicę i komitety wyposażeń nie znalazły tak wielu nabywców, jak to przewidywali ludzie z branży. Produkcji następcy — 1300 — nie miało miejsce w tym roku, a na jego miejsce wszedł Fiat 132 z 115 litrowym silnikiem o mocy 85 KM; obok niego w dalszym ciągu produkowany był model „132” produkowany napędowa 1,6 litra. O tym samochodzie wspominał w wywiadzie z urzędnikiem odpowiedzialnym za urządzenia zapewnienie bezpieczeństwa podróżujących niemieckim ludzi.

Wozami wzbudzającym zainteresowanie — tak dzieje się od lat — są samochody japońskie. Pięć firm samochodowych zaprezentowało modele mieszczące bez żadnych granic nowych pojazdów, bez zbędnych ekstrawagancji. Wśród nich Toyota pokazała wersję Cressidę i dwa z jednakową nadwoziowymi, ale z jednakową

GENEWA-77

pojemnością silnika). Jest to samochód utrzymany w japońskim stylu — wiele okrągłości, spokojna linia nadwozia, wyposażony w rozwiązania ułatwiające jazdę i podnoszące jej bezpieczeństwo. Inna firma — Mitsubishi wystawiła również wóz z dwulitrowym silnikiem — RA 2000 GLX — nie będący specjalną rewelacją.

Uwagę zwracających, zresztą przy całym szumie reklamowym nie mogło być inaczej, zwracał pierwszy japoński samochód elektryczny Filcar. Mimo wielkiego szumu, nie stanowi on żadnej rewelacji: szybkość do 80 km/h, cztery osoby, zasięg 120 km.

Kolejna wersja samochodu z elektrycznym napędem. Tym razem jest to produkt szwedzkiej firmy Volvo. Próby drogowe odbywają się nie tylko w mieście, ale i na szosach poza miastami. CAF — Pressens

energii. Tymczasem — patrząc na polskie wskaźniki zużycia — z łatwością dostrzega się rozdział między tymi możliwościami a rzeczywistymi wynikami. Znacząco to, iż normy, z których każda powinna być miarą planowania i rozliczania, są już przestarzałe, a do tego — częstokroć nieprzebrane. Oczekując, że zużycie stali w kilogramach na wytworzenie tysiąca złotych dochodu narodowego zwiększyło się z 14,7 kg w roku 1970 do 14,8 kg w r. 1975. Nasze lek-

I z tego też względu obecny przegląd należy do tych wydarzeń w przemyśle i budownictwie, które godne są uwagi.

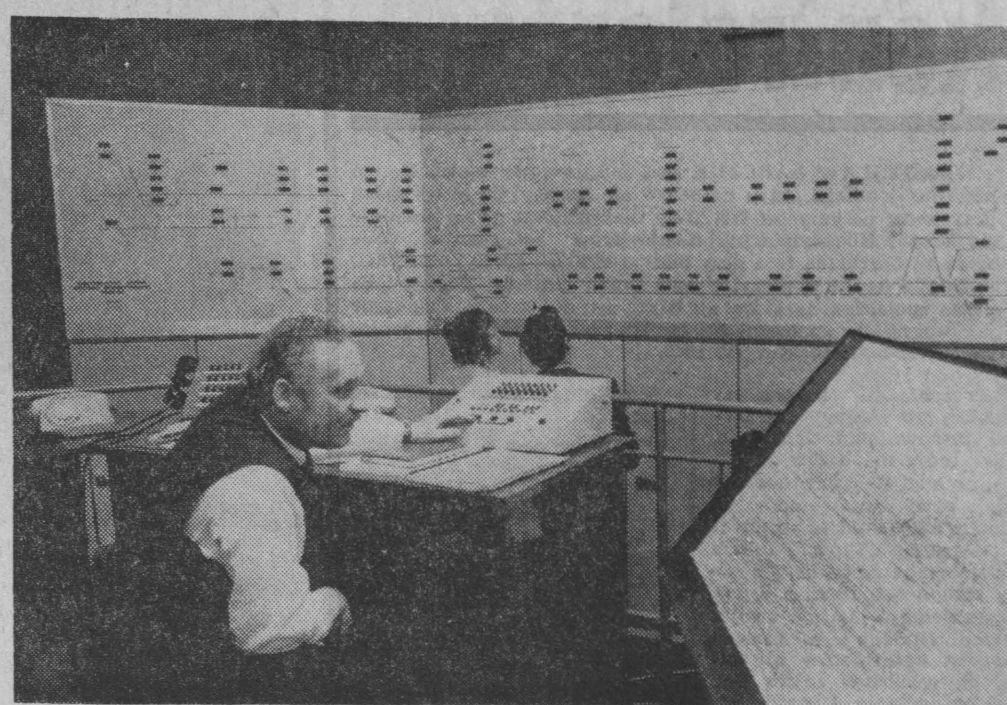
Tak więc w czasie kilku najbliższych tygodni (do połowy maja), trzeba w naszych przedsiębiorstwach dokonać wielkiej, żmudnej i skomplikowanej pracy, polegającej na przeglądzie wielu setek tysięcy norm. W każdym przypadku zespół roboczy złożony z personelu inżynieryjno-technicznego i przedstawicieli organizacji działających w

zakładająca krytykę dotychczasowych porządków, warunków społecznych sensu tej pracy. Można mieć nadzieję, że konstruktorzy i technolodzy potraktują tę robotę jako rzeczywisty udział w dyskusji poprzedzającej Kongres Techniki.

Przegląd norm — to postępowanie tylko z pozoru techniczne. Nasza gospodarka stała się już przed progiem materiałowym, co znalazło wyraz w wielu dokumentach rządowych wręcz zakazujących produkcji wyrobów, na które nie ma wystarczającego popytu i w ogóle dostosowujących tempo gospodarczego wzrostu do możliwości zaopatrzenia materiałowego. Działania inżynierskie w sferze materiałowej należą do najtańszych i najefektywniejszych zarazem, gdyż jeden procent obniżki zużycia materiałowego daje dziś materiałną podstawę do zwiększenia dochodu narodowego o trzy procent. Tak więc zgodnie z podstawową regułą techniki i ekonomiki, znacznie większe skutki można uzyskać lepiej wykorzystując to, co już posiadamy, niż przyspieszać obroty przemysłu na „jałowym biegu”.

Gospodarka liczy na wsparcie ze strony inżynierów, techników. Zasoby materiałowe uwolnione w wyniku przeglądu norm zostaną natychmiast włączone do obiegu, pozwolą na korektę tegorocznych zadań. Wielkie porządki w gospodarce materiałowej należą do najważniejszych — dla społecznej zasobności — działań w najbliższym czasie.

WIESŁAW WOŹSKI

NA ZDJĘCIU: dyspozytor ruchu węzła warszawskiego Jan Kowalik przy obsłudze elektronicznego systemu kontroli dyspozytorskiej. CAF — Dąbrowiecki

Elektronika na kolei

W przestronnym pomieszczeniu dominuje kilkumetrowej długości pozioma tablica świetlna. Linie — oznaczające szlaki kolejowe i punkty — stacje i przystanki migają kolorami czerwonym i zielonym, wyświetlają się różne liczby i znaki. Niektóre świecą stale, inne światłem przerywanym. Ten nieustannie zmieniający się obraz śledzi jeden człowiek — dyspozytor kolejowego ruchu pasażerskiego na linii podwarszawskiej. Elektronicznym systemem kontroli i zabezpieczenia ruchu (bo temu celowi służą wszystkie urządzenia znajdujące się w dyspozytorii w podziemnym dworcu Warszawa — Śródmieście) objęte są w tej chwili szlaki podwarszawskie o długości 35 km od Włoch przez Warszawę Zachodnią, Śródmieście, Wschodnią do Warszawy Gocławek z podjeżdżającymi do linii średnicowej. We wszystkich stacjach i posterunkach ruchu węzła warszawskiego zainstalowano

nadajniki, które automatycznie przekazują do centrali informacje na temat stanu semaforów, zajętości szlaków i zwrotnic, dokładnego miejsca, w którym znajduje się pociąg oraz ewentualnych uszkodzeń. Wszystkie te informacje są kodowane i następnie obrazowane na tablicy świetlnej. Tablica rejestruje także opóźnienia oraz numery pociągów znajdujących się na trasie.

W najbliższym czasie system elektronicznej kontroli będzie rozbudowany do Otocznicy i Grodziska. Nad jego udoskonaleniem trwają prace w Centralnym Ośrodku Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, gdzie powstała również pierwsza jego wersja. Z prac prowadzonych w COBIRTK związanych z ruchem pociągów warto wymienić modele rozwiązań samoczynnej blokady liniowej zabezpieczającej przed wyprawieniem pociągu na zajęty już tor szlakowy.

NA ZDJĘCIU: mgr inż. Bolesław Świdzki z COBIRTK przy modelowym urządzeniu samoczynnej blokady liniowej. CAF — Dąbrowiecki

Stress i choroba wrzodowa

Rola czynników psychologicznych w powstawaniu choroby przewodu pokarmowego została potwierdzona naukowo. Krakowska Akademia Medyczna, podejmując szerokie badania nad zdrowiem ludzi pracy z różnych środowisk, starała się ustalić czynniki psychologiczne, wpływające na powstawanie choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy. W tym celu rozprawiono ankietę, m. in. wśród ludności wiejskiej, na podstawie której wyselekcjonowano grupę kontrolną — poddając ją następnie szczegółowemu ba-

daniom medycznym, łącznie z psychologią. Ankietę psychologiczną zawierała 43 pytania. Średnia wieku odpowiadała — w większości mężczyzn — wynosiła 39 lat. 50 proc. miało podstawowe wykształcenie. U badanych występowano sytuacje budzące napięcie psychologiczne — i powiązanie ich z dolegliwościami przewodu pokarmowego. Większość ankietowanych doświadczała silnego stresu nie w warunkach pracy, a w stosunkach domowych, przy czym chorzy z reguły wykazywali małą tolerancję na sytuacje konfliktowe, nie widząc sposobów na rozładowanie napięcia psychologicznego. (FAB)

Dla rolnictwa

MIESZANKA NA ZIELONKĘ

W Związku Radzieckim na Ukrainie i na Polesiu uprawia się na zielonkę paszę łącznie z słońcem zielonką, które dają przy wzroście siebie więcej zielonej paszy niż groch zaskakany z kukurydzą lub jęczmieniem. Uprawa grochu ze słońcem zielonką daje wysokie plony zielonki w granicach 450 do 470 q z ha, zawierającej od 5.900 do 6.190 jednostek karmowych i od 115 do 121 kg białka strawnego.

SOK W ŻYWIENIU

Gruzini Instytut Zootechniczno-Weterynaryjny prowadził badania nad białkowo-witaminową wartością pokarmową soku roślinnego jako zamiennika mleka przy żywieniu cieląt i prosiąt. Sok otrzymywano przez rozdrobnienie lucerny i prasowanie, a także uzyskiwano go z 10 innych roślin pastewnych. Najlepsze rezultaty otrzymano przez dodatek do soku serwatki w stosunku do 2 kg soku — 1 kg serwatki.

MACZKA WITAMINOWA Z LISCI

Leśny Instytut Badawczy w Kazachstanie prowadził prace doświadczalne nad produkcją mieszanek witaminowych z liści i młodych gałązek brzozy i osiki, które w różnych okresach wegetacji zawierają określone ilości karotenu. Zawartość ta wynosiła średnio dla liści brzozy 13,7 mg/kg, a dla liści osiki 25,3 mg na kg suchej masy. Dotychczas przemysł produkujący mieszanki paszowe korzystał przeważnie z igliwia sosnowego. (FAB)

Szkoła nowoczesnej organizacji

Białostocki Oddział TNOIK wkraczał w osiemnasty rok swojej działalności. Jego członkowie rekrutują się ze wszystkich dziedzin naszej gospodarki. Prowadzą oni działalność w trzynastu sekcjach naukowych m. in. szkolenia, rolnictwa i gospodarki żywnościowej, budownictwa, gospodarki materiałowej, ergonomii i informatyki.

Pokaźny dorobek mają działacze w zakresie organizacji szkoleń, odczytów, sympozjów i seminariów dla kadry kierowniczej. Dotychczas uczestniczyło w nich ponad 26 tys. osób. Warto podkreślić, że kursy specjalistyczne ukończyło w TNOIK ponad 20 tys. słuchaczy z naszego regionu.

Aktywnie Towarzystwo uczestniczyło w opracowaniu planów gospodarczych, m. in. planu 5-letniego w 78 zakładach przemysłowych i przedsiębiorstwach. Znaczący wkład pracy mają działacze w usprawnianiu procesu produkcji, poprawie i dalszym rozwoju postępu technicznego i organizacyjnego.

Towarzystwo bierze udział w rozwiązywaniu różnych problemów regionu. Jego członkowie byli autorami wielu prac naukowych — badawczych. Dotyczyły one również budownictwa. Na uwagę zasługują m. in. opracowanie metody zastosowania technologii Cerbet.

Niektóre prace zyskały nawet uznanie za granicą. Na przykład materiały na temat „Analiza ekonomiczna przedsięwzięcia materiałowego budowlanego” zostały wykorzystane na za-

sadzie wymiany międzynarodowej przez Instytut Naukowej Informacji w Moskwie.

TNOIK zorganizował 36 konferencji naukowych, w których uczestniczyło około 6 tys. osób. Niektóre z nich miały charakter ogólnokrajowy np. na tematy „Ekonomiczne i społeczne czynniki rozwoju mleczarstwa i jego rola w gospodarce żywnościowej”, „Wzrostowe problemy ochrony pracy” czy „Organizacja i funkcjonowanie średniej szkoły zawodowej”. Prelegentami byli często pracownicy centralnych instytutów naukowych.

Drugi rok istnieje powołany przez Towarzystwo „Klub Organizacji Pracy”, w którym kadra kierownicza może wysłuchać prelekcji o nowych metodach kierowania i zarządzania, a następnie podyskutować nad interesującymi problemami.

TNOIK prowadzi również działalność wydawniczą. Dotychczas wydano skrypty z zakresu prawa administracyjnego, bezpieczeństwa i higieny pracy. Opracowano także poradniki dla mistrzów i służb pracowniczych.

W 1975 r. Towarzystwo nawiązało współpracę z pokrewnym Oddziałem w Zalegroszynie na Węgrzech. Działacze obu krajów wymieniają swoje doświadczenia w dziedzinie organizacji i zarządzania. (es)

no na zaopatrzenie własnego terenu (planowe odnowienie, kontraktacja, pola nasienne), 44 tys. ton zostało wysłanych do innych województw, natomiast około 18 tys. ton sprzedamy wiosną za granicę.

Produkcji sadzeńiaków ziemniaków osiągnięto znacznie wyższe plony w porównaniu do przeciętnych w województwie białostockim, łomżyńskim i suwalskim. W tym celu rozprawiono ankietę, m. in. wśród ludności wiejskiej, na podstawie której wyselekcjonowano grupę kontrolną — poddając ją następnie szczegółowemu ba-

Miliony za ziemniaki

kraju. Tym niemniej występują jeszcze znaczne rezerwy. Produkcja sadzeńiaków ziemniaków w latach 1977—1980 — ze względu na większe zapotrzebowanie — będzie wzrastać i wyniesie docelowo około 150 tys. ton. Będzie to osiągnięte przede wszystkim poprzez zwiększenie wydajności z hektara.

Aby te zadania były w pełni wykonane, białostocka „Centrala Nasienna” podjęła

województw: białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego, uwzględniając zarówno naturalne warunki jak i potrzeby handlowe.

Ponadto w tym roku sprowadzono kilka nowo hodowanych odmian ziemniaków, które będą rozmnażane w miejscowych stacjach hodowlanych roślin oraz produkowane w gospodarstwach rolników indywidualnych, położonych w re-

jonach zamkniętych. Z odmian wczesnych pozyskano sadzeńiak odmiany IRYŚ, z odmian średniowczesnych POLE, natomiast z odmian późnych JANKE i NAREW.

Zainteresowanie uprawą ziemniaków jest duże. Wynika to z opłacalności i uzyskiwanych korzyści. Np. rolnicy za sprzedane jesienią ub. roku ziemniaki — w ramach zawartych z „Centralą Nasienną” umów kontraktacyjnych — otrzymali około 137 mln złotych; natomiast za ziemniaki przechowane i sprzedane wiosną br. otrzymali około 250 mln złotych.

Najwyższe korzyści finansowe, jak też najlepsze wyniki produkcyjne osiągała rolnicy w zespołach, umożliwiających tworzenie upraw z blokowanych. W bieżącym roku produkcję ziemniaków będzie prowadzić 36 zespołów na obszarze około 200 ha.

inż. STANISŁAW POGORZELSKI „Centrala Nasienna” w Białymstoku

Spotem

A black and white line drawing of a sundae. It features an ice cream cone with a single scoop of vanilla ice cream on a waffle cone. Next to it is a chocolate-covered wafer. In front of the wafer is a slice of cake with white frosting and a cherry on top. To the right is a tall glass of milk with a straw and bubbles.

I liga

Górnik — Śląsk 2:2, Lech
Wisła 2:1, Legia — Stal 3
ŁKS Łódź — Zagłębie 2:1, P
goń — Widzew 1:0, Arka
Odra — 1:0, ROW —

II LOSOWANIE:
5, 14, 22, 31, 41, 42

II LOSOWANIE:
5, 14, 22, 31, 41, 42

